

KIVONAT

*A Képviselő-testület 2022. április 28-án megtartott
üléséről készült jegyzőkönyvből*

113/2022. Kth.

Beszámoló Kiskunhalas Város Önkormányzat 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

H a t á r o z a t

Kiskunhalas Város Önkormányzat Képviselő-testülete Kiskunhalas Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2021. évi beszámolót elfogadja a melléklet szerinti tartalommal.

Határidő: 2022. április 30.

Felelős: Fülöp Róbert polgármester

A Képviselő-testület jelen határozatáról értesül:

*Czeglédi Edit szociálpolitikai csoportvezető **általa:** Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Kecskemét*

Határidő: azonnal

Felelős: Kollárné dr. Lengyel Linda jegyző

K. m. f.

Fülöp Róbert s.k.

Kollárné dr. Lengyel Linda s.k.

Jegyzőkönyvet hitelesítő képviselők:

Harkai Péter s.k.

Takácsné Márta Gabriella s.k.

Kivonat hitelesül: 2022. április 28.

Beszámoló
Kiskunhalas Város Önkormányzata 2021. évi
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

A települési önkormányzat a gyermekek védelméről, és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt) 96.§ (6) bekezdése alapján külön rendeletben (149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletében, továbbiakban Gyer.) szabályozott tartalommal a gyermekjóléti, és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, melyet a Képviselő-testületének kell megtárgyalnia és elfogadnia.

A Gyvt 94.§ (2) bekezdése - a Szociális Törvény által kiépített ellátórendszerhez hasonlóan - a települési önkormányzat számára kötelező feladatoként előírja a gyermekvédelem helyi alapellátó rendszerének kiépítését és működtetését, valamint az önkormányzat illetékességi területén élő gyermekek ellátásának, vagy személyes gondoskodást nyújtó ellátás hiányában máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutásnak a megszervezését.

Kiskunhalas Város Önkormányzata a fenti jogszabályok értelmében köteles biztosítani a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzése és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése céljából - a településen arra rászoruló minden gyermek számára - a gyermekjóléti szolgáltatást, gyermekek napközbeni ellátását, köteles megszervezni a gyermekek és családok átmeneti gondozását.

Az Önkormányzat a városban működő bölcsőde fenntartásával, a fenntartói szerepben megjelenő Halasi Többcélú Kistérségi Társulás pedig az általa létrehozott Szociális Szolgáltató Központon keresztül, 2008. évtől gondoskodik a gyermekjóléti szolgáltatásról és családok átmeneti gondozásáról az általuk kiépített és működtetett személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézményrendszer útján. A „jelzőrendszer” segítségével figyelemmel kíséri az ellátórendszerbe bekerült gyermekek, valamint a településen élő családok mindennapi helyzetét, szükség esetén jelzéssel fordul a segítő szervek felé, súlyosabb veszélyeztetettség észlelése esetén gyermekvédelmi hatósági intézkedést kezdeményez.

A Gyermekvédelmi Törvény szerint a gyermekek védelmének helyi ellátórendszerét képezik az önkormányzat által megállapított pénzbeli és természetben nyújtható ellátások, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások (ezek a gyermekjóléti alap- és nappali ellátások, melyekről az önkormányzat és a kistérség együttesen gondoskodik), valamint a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére, és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére szolgáló, gyermekek védelmét biztosító különböző hatósági intézkedések.

2021-ben a gyermekek védelmének helyi ellátórendszerét képező ellátások:

I. Pénzbeli és természetbeni ellátások:	Hatáskör gyakorlója:
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	Kiskunhalas Város Jegyzője
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	Kiskunhalas Város Jegyzője
Gyermektartásdíj megelőlegezése	Járási Gyámhivatal

Otthonteremtési támogatás	Járási Gyámhivatal
II. Gyermekjóléti alapellátások:	Ellátás fenntartója
Gyermekjóléti szolgáltatás	Halasi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ
Családok átmeneti gondozása (Családok átmeneti otthona I. és II.)	Halasi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ

III. Hatósági intézkedések:	Hatáskör gyakorlója:
Védelembe vétel	Járási Gyámhivatal
Ideiglenes hatályú elhelyezés	Járási Gyámhivatal
Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása (védelembe vétel elrendelésével egyidejűleg)	Járási Gyámhivatal
Iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetése (védelembe vétel elrendelésével egyidejűleg)	Járási Gyámhivatal
• Családba fogadás	Járási Gyámhivatal
• Nevelésbe vétel	Járási Gyámhivatal
• Utógondozás elrendelése	Járási Gyámhivatal
• Utógondozói ellátás elrendelése	Járási Gyámhivatal
• Gondnoksági ügyek	Járási Gyámhivatal

A gyermekvédelmi rendszerhez szorosan kapcsolódó feladatot lát el különösen a Kiskunhalasi Védőnői Szolgálat, a városban működő tizenegy háziorvos és hat házi gyermekorvos, az alap- és középfokú oktatási intézményekben dolgozó Gyermek- és Ifjúságvédelmi felelősök, a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat keretén belül működő segítő hálózat, Pártfogó Felügyelő Szolgálat, a Nevelési Tanácsadó, Kiskunhalasi Rendőrkapitányság, Városi Ügyészség, Kiskunhalasi Városi Bíróság továbbá az egyéb civil- és társadalmi szervezetek.

E szerveknél dolgozó szakemberek egyben a – Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat által koordinált és működtetett - jelzőrendszer tagjai is, akik indokolt esetben kötelesek jelzéssel élni, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek elhanyagolása, bántalmazása, vagy egyéb súlyos veszélyeztető tényező fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel bármely állampolgár, illetve a gyermekek érdekeit képviselő bármely szervezet élhet.

A jelzést követően a Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat feladata annak feltárása, hogy a veszélyeztetettség valóban fennáll-e és a megszüntetéséhez milyen (hatósági, vagy egyéb, pl. szolgáltatásokhoz való hozzájutás szervezése) eszközök alkalmazása válik szükségessé, illetve a szülő/törvényes képviselő együttműködés vállalásával vagy az alapellátások önkéntes igénybevételével képes-e a gyermek veszélyeztetettségének csökkentésére.

A Gyermekvédelmi Törvény előírása szerint a fenti személyek, szolgáltatók, intézmények, és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kötelesek

egymással együttműködni, egymást kölcsönösen tájékoztatni, segíteni.

Kiskunhalas Város állandó népessége **2021-ben 27.347 fő**, amely - a 18. év alatti korosztályt kiemelve - az alábbiak szerint oszlik meg:

2021. évben Kiskunhalas Város összlakossága:	61. év felettek száma	19-60. év közöttiek száma:	18. év alattiak száma összesen :	15-18. év közöttiek száma	7-14. év közöttiek száma	4-6. év közöttiek száma	0-3. év közöttiek száma
27 347 fő	Felnőttek		4814 fő	Fiatalkor	Kiskorúak		
	7024 fő	15 509 fő		1127 fő	2016 fő	715 fő	956 fő

A fentiek alapján megállapítható, hogy a 18. év alatti lakosok száma az összlakosság **17.60 %**-a. A város 18. év alatti lakosságából szociális rászorultság alapján járó ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez tartozó pénzbeli támogatással, illetve gyógyszerutalványra való jogosultság megállapításával összesen 754 kiskorú érintett. Kiskunhalason a 18. év alatti gyermekek 16 %-a, küzd az alacsony jövedelem miatt kialakult nehéz szociális körülményekkel, megélhetési problémákkal. A város gyermekkorú lakosságából 260 fő a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által nyilvántartott veszélyeztetett kiskorú, ebből 223 fő van védelemben, akik a szülőnek és/vagy gyermeknek felróható magatartási ok mellett főként anyagi okok miatt is veszélyeztetettek. (50 órát meghaladó iskolai hiányzás)

A gyermekek védelmét szolgáló, jegyzői hatáskörébe tartozó pénzbeli és természetbeni ellátások elsősorban: a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** /szociális rászorultságtól (családban az egy főre jutó jövedelemtől) függő/, valamint - a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez tartozó pénzbeli ellátás** /rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, nyugellátásban, vagy egyéb nyugdíjszerű ellátásban részesülő, Járási Gyámhivatal gyámrendelő határozata alapján a kiskorúról gondoskodni köteles gyám/törvényes képviselő számára/. Megállapításáról, folyósításának szabályairól a Gyermekvédelmi Törvény 19-20/B.§-ai rendelkeznek. 2021-ben nem került támogatás megállapításra.

A Képviselő-testület (átruházott hatáskörben a Polgármester) a szociálisan rászoruló gyermekek számára – az öregségi nyugdíj legkisebb összegét meg nem haladó egy főre jutó jövedelemmel rendelkező családok esetén – a Szociális Törvény és a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásokról szóló 17/2021. (X.29.) önkormányzati rendelete alapján önkormányzati segélyként természetbeni ellátás formájában **gyógyszerutalványt** biztosíthat, mellyel az önkormányzat a beteg gyermekek gyógyszereinek kiváltását támogatja/ krízis helyzetben/ azokban az esetekben, ha a gyógyszer kiváltása a gyermek egészségének helyreállításához feltétlenül szükséges. 2021-ben 2 család részére állapítottunk meg ilyen támogatást.

Pénzbeli- és természetbeni ellátások megállapítása 2021-ben

Ellátás megnevezése	Jogosultak száma:		Kifizetett támogatás összege:
	Család	Gyermek	

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	391	752 fő	9 648 000,- Ft /Évi két alkalommal járó természetbeni támogatás 6.000,- és 6.500,- forintban meghatározott összeg/
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez tartozó pénzbeli ellátás	0	0 fő	0,- Ft
Gyógyszerutalvány	2	2 fő	395.670,- Ft
Támogatásban részesülő gyermekek száma mindösszesen:		754 fő	10.043.670,- Ft

Kiskunhalas Város Önkormányzata 2021. évben jogszabályi kötelezettségből adódóan megszervezte a rászoruló gyermekek szünidei gyermekétkeztetését.

A szünidei gyermekétkeztetés központi költségvetési támogatás a HH-s és HHH-s státusszal rendelkező iskolai képzésben résztvevő gyermekek részére biztosít a szünidőkben munkanapokon, napi egyszeri meleg étkeztetést. A szünidei étkeztetést 2021-ben 4 (tavaszi, nyári, őszi, téli) alkalommal 68 munkanapon összesen: 80 gyermek részére – összesen 5440 adagot - biztosított Kiskunhalas Város Önkormányzata. 2021-évben az Önkormányzat koordinálta a szünidei étkeztetést.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2022. február 23. napjára összehívta az éves gyermekvédelmi tanácskozásra a feladat ellátásban résztvevő szakembereket. A Járványhelyzetre tekintettel a tanácskozás megtartására online formában került sor.

A helyi gyermekvédelemben tevékenykedő szakemberek, gyermekjóléti, oktatási intézmények képviselői elkészítették a beszámolójukat az elmúlt évi munkájukról, eredményeikről, a felmerülő problémákról, tapasztalataikról, melyet írásos formában eljuttattak a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint Kiskunhalas Város Önkormányzatához.

A személyes gondoskodás körébe tartozó, a településen jelen lévő személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a kisgyermekek napközbeni ellátása (mely városunkban bölcsődében, illetve – az egyre csökkenő - magánszféra által fenntartott családi napköziben történik), valamint
- a gyermekek és szüleik együttes átmeneti gondozása, amely ellátási formát – ellátáshoz való hozzájutást - minden települési önkormányzatnak kötelező feladatként biztosítani kell.

Kiskunhalas Város személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi intézményrendszere még 2008. január 1. napjától – az óvodák és bölcsődék kivételével – átkerült a Halasi Többcélú Kistérségi Társuláshoz (a továbbiakban: HTKT), amely ezen ellátásokat a HTKT által megalapított Szociális Szolgáltató Központ (a továbbiakban: SZSZK) keretében fogja össze és működteti.

Kiskunhalas Város Önkormányzata a három év alatti kisgyermekek napközbeni ellátásánál 2 bölcsőde esetében lát el feladatot fenntartóként. A még működő családi napközit továbbra is a magánszféra egyéni vállalkozása üzemelteti.

Bölcsőde

Kiskunhalas Város Önkormányzata Bölcsődéje önálló, tiszta profilú bölcsődei intézmény 66 férőhellyel. Vegyes profilú a Bóbita Óvoda és Bölcsőde, ahol 26 férőhellyel biztosítják a bölcsődék nappali felügyeletét. A bölcsőde gazdasági, gazdálkodási, munkajogi szempontból az önkormányzat fenntartásában működő Költségvetési Intézmények Gazdasági Szervezete (Székhelye: Kiskunhalas, Hősök tere 1.) fogja össze, így a bölcsődében kizárólag szakmai munka folyik.

A gyermekek napközbeni ellátása városunkban **kettő bölcsődében** és a civil szféra által működtetett – egyre csökkenő számú - **családi napközben** történik. A Gyvt. 41.§ (1) bekezdése értelmében gyermekek napközbeni ellátása a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését jelenti azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról másként nem tudnak gondoskodni.

A 41.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

Bölcsődei férőhelyek változása és kihasználtságuk /2021./

Intézmény megnevezése és címe	Engedélyezett férőhelyszám	Feltöltöttség (%)
Kiskunhalas Város Önkormányzatának Bölcsődéje	66 férőhely	100 %
Kiskunhalasi Bóbita Óvoda és Bölcsőde	26 férőhely	100 %

A városban működő bölcsődék gyermekjóléti (szociális, egészségügyi, egészségnevelési, családtámogató) és gyermekvédelmi funkciót töltenek be. A Gyermekvédelmi törvény 42.§ (1) bekezdése szerint a bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Feladatuk a 3 év alatti kisgyermekek intézményes keretek között történő napközbeni ellátása, fejlődésük segítése modern pedagógiai és egészségügyi elvek alapján. E napközbeni ellátás célja, hogy a bölcsődét igénybe vevő valamennyi kisgyermek az igényeinek legmegfelelőbb ellátásban részesüljön. A családi nevelést kiegészítő bölcsődei gondozás-nevelés képes biztosítani sok családi környezetből hiányzó tárgyi feltételeket, az ingergazdag környezetet, a testi fejlődéshez szükséges megfelelő táplálkozást, egyben támogatja az édesanyák munkaerő-piacon történő elhelyezkedésének lehetőségeit, valamint sok gyermek számára állandóságot, a családoknak pedig jelentős segítséget, támaszt jelent. Városunkban a bölcsődei ellátásra jelentős igény van, hiszen a Családi Napközi ellátást egyre kevesebben tudják megfizetni.

Kiskunhalas Város Önkormányzata fenntartásában működő Kiskunhalas, Május 1. tér 2 szám alatti székhelyű Városi Bölcsőde 2021. évben 66 fő ellátását biztosította.

Kiskunhalas Város Önkormányzata fenntartásában működő Kiskunhalas, Kuruc v. tere 17 szám alatti székhelyű Kiskunhalasi Bóbita Óvoda és Bölcsőde 2021. évben 26 fő ellátását biztosította.

Baba-Mama klubbukát a 2021-es nevelési évben felfüggesztették a vírushelyzetből adódóan.

Munkájuk során nagy odafigyeléssel nevelik a hozzánk járó gyermekeket. Egyéni bánásmóddal, személyre szabott figyelemmel, a szülők kéréseit, igényeit is figyelembe véve nevelik-gondozzák a gyermekeket. Családlátogatással, fokozatos-anyás beszoktatással, egyéni beszélgetéssel segítik a szülőket az elszakadás megkönnyítésében. Türelemmel és szeretettel segítik a kisgyermeket a szocializáció folyamatában és a szülőtől való elszakadás megkönnyítésében.

A kisgyermeknevelők célja, hogy a nevelési év végére a gyermekek elérjék az óvodai érettséget, gond nélkül tudjanak beilleszkedni szeptemberben az óvodai csoportokba. Önállóságuk koruknak megfelelő legyen, kéréseiket közölni tudják, megtanulják a higiénia alapjait, és korukhoz mértén önállóak legyenek. Segítségükre van ebben a feladatban a bölcsőde orvosa, Dr. Vágó Éva, aki negyedévente minden kisgyermeket megvizsgál, szükség esetén tanácsot ad.

A bölcsődében működik a Szülői Érdekképviseleti Fórum.

2021 novemberében a szülők megválasztották az új tagokat maguk közül.

2021 évben a Szülői Érdekképviseleti Fórum részéről nem volt semmilyen problémajelzés.

1. A bölcsődei ellátás alakulása 2021 évben

- Az év folyamán a beiratott gyermekek összlétszáma: **105 fő**.
- Az áprilisi beiratkozáskor **50** szülő adta be a bölcsődei felvételi kérelmét.
- Az év folyamán még **10** fő jelentkezett.
- Szeptember 01-én **50** kisgyermek ment óvodába.

Várólistára az év folyamán 10 gyermek került, 4 főt sikerült az óvodában működő bölcsődei csoportba elhelyezni. 5 fő évközben elhelyezésre került a bölcsődei csoportokban.

2. A bölcsőde működése a 2021 év folyamán a következők szerint alakult

- A működő férőhelyek száma: **66**
- A bölcsődei nyitvatartási napok száma: **243**

3. 2021 évben a kedvezmények alakulása a bölcsődében

- Teljesített gondozási napok száma: 9154
- Kedvezmények összesen: 6318
  - gyermekvédelmi kedvezmény: 333
  - jövedelem alapján ingyenes: 4418
  - 3 gyermekes kedvezmény: 1230
  - tartós beteg kedvezmény: 337

Egész évben összesen gyermekvédelmi kedvezményben **3** gyermek részesült.

Hátrányos helyzetű gyermekek száma a 2021-es évben: 2 fő

2021. évben a gyermekeket érintő kedvezmények alakulása a Városi Bölcsődében:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján térítésmentes étkezésre jogosult:	0 fő
Három- vagy többgyermekes család étkezési térítési díjkedvezménye:	3 fő
Jövedelem alapján ingyenes gyermekétkeztetési kedvezményre jogosult:	15 fő
Cigány kisebbséghez tartozóbölcsődés	0 fő
Tartós betegség alapján ingyenes étkeztetésre jogosult	2 fő
Térítési díjat fizet a szülő	6 fő

A Bóbita Óvoda és Bölcsődébe járó gyermekek száma összesen a 2021.október 01-i statisztikai adatok alapján:

362 fő óvodás +26 fő bölcsődés
HH gyermekek száma összesen: 19 fő
HHH gyermekek száma összesen: 4 fő
Veszélyeztetett gyermek: --
SNI gyermekek száma: 19 fő
Kollégista gyermekek száma: 6 fő
Nevelésbe vett gyermekek száma: 8 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 31 fő
Ingyenesen étkező gyermekek száma: 312 fő
Térítést fizető gyermekek száma: 50 fő

A gyermekek adatai a 2022.februári létszám szerint a következők:

367 fő óvodás +26 fő bölcsődés
HH gyermekek száma összesen: 19 fő
HHH gyermekek száma összesen: 4 fő
Veszélyeztetett gyermek: --
SNI gyermekek száma: 25 fő
Kollégista gyermekek száma: 6 fő
Nevelésbe vett gyermekek száma: 9 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 31 fő
Ingyenesen étkező gyermekek száma: 319 fő
Térítést fizető gyermekek száma: 48 fő

Mindhárom intézményben az első szülői értekezleteken tájékoztatást nyújtanak a szülőknek a gyermekvédelmi támogatással kapcsolatos lehetőségekről, valamint a jelzőrendszer működéséről.

Az intézményeinkbe járó gyermekek 6%-a HH, HHH és 5%-a SNI gyermek, akik fokozottabb odafigyelést igényelnek. Kiemelt szerepe van esetükben az egyéni differenciálásnak, a fejlesztésük integrált nevelés keretében zajlik.

Az óvodapedagógusok a gyermek óvodába érkezésekor részletes anamnézist vesznek fel a gyermekekről, a szülőkkel közösen. Különös figyelemmel vannak a pedagógusok a gyermekek viselkedésére, ruházatára, játékára, étkezési szokásaira, vagy bármilyen változásra, amely az óvodai élet alatt a gyermek életében szokatlan, kirívó.

A HH, HHH gyermekek helyzete elsősorban szociális körülményekből (a rendezetlen anyagi háttérből, a rendezetlen lakás körülményekből) adódik, de megfigyelhető az ehhez kapcsolódó alacsony iskolázottság, illetve a különböző mentálhigiénés gondok is, és egyéb válsághelyzetek, valamint a gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődését akadályozó tényezők. Bölcsődében nincs hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermek.

A leggyakrabban előforduló gond immár, az egyes szülők italozó és sok esetben drogfogyasztó életmódja miatt kialakuló elhanyagoló, nemtörődő „gyermeknevelés”.

Az óvoda gyermekvédelmi felelősei, az óvodapedagógusok és óvodai szociális segítő rendszeresen és kölcsönösen megkeresik egymást az érintett gyermekekkel való folyamatos kapcsolat biztosítása, valamint az értesülések hitelessége szempontjából. Ha szükséges, esetmegbeszélésre kerül sor, amelyen az intézményvezető is részt vesz.

Pozitívnak ítélik meg az óvodai szociális segítő munkáját intézményben, aki rendszeresen konzultál az óvodapedagógusokkal, tájékoztatást nyújt a szolgáltatásokról, a szociális ellátó rendszer működéséről és támogatást nyújt a jelentkező akadályok kezelésében.

Gyermekvédelmi jelzésre 2 alkalommal került sor 2021-ben.

Egy alkalommal esetkonferenciára került sor egy testvérpár ügyében, ami után az egyik gyermek nevelését az édesanya, a másik gyermekét a nagymama látja el az óta is. A viselkedési és magatartási problémáik nem változtak meg, ezzel kapcsolatos meglátások jelzésre kerültek a Gyermekjóléti Szolgálat és a Pedagógiai szakszolgálat felé.

A gyermekvédelmi feladatok hatékony, gyors megoldásában segítségre vannak a városban működő gyermekvédelemmel foglalkozó intézmények: Városi Gyámhivatal, Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat, Védőnői szolgálat, Rendőrség. Ezen intézmények ügyintézőivel, dolgozóival, az esetek függvényében tartják a kapcsolatot, szóban és írásban.

Több gyermek, családjával együtt a Családok Átmeneti Otthonában lakik. Az ott lakó gyermekek esetében jó kapcsolatot ápolnak az intézményben dolgozó családgondozókkal.

A cigány származású gyermekek óvodába járásának fontosságát kiemelten kezelik. Hiányzásuk esetén a szociális hálózattal, az utca bizalmiakkal hatékonyan tudnak együttműködni.

A cigány gyermekek elmondása alapján, arra következtetnek, hogy sok családban most már napi szinten jelen van a drog, a tudatmódosító szerek használata.

Ebben a tanévben a külterületi, tanköteles gyermekek tekintetében, továbbra is jellemző a rendszeres óvodába járás, általában csak betegség, a rossz időjárási viszonyok vagy a jelenleg is fennálló vírushelyzet, karantén miatt hiányoznak.

Kollégista gyermekek nevelésében partner a Bernáth Lajos Kollégium vezetője, nevelői. A felmerülő problémák gyors megoldásában, mindig hatékony segítséget nyújtanak.

Fontosnak tartják, hogy a szülőkkel együtt közösen próbáljanak segítséget nyújtani az érintett családoknak. Intézményben az elvégzett gyermekvédelmi munka az esélyegyenlőség megteremtését szolgálja a prevenció érdekében kitűzött feladatok megvalósításával.

A Család-és Gyermekjóléti Központ feladatellátásának koncepciója, elvei:

Feladata a kistérségi önkormányzatok (Kiskunhalas, Tompa, Kisszállás, Kelebia, Kunfehértó, Balotaszállás, Harkakötöny, Zsana, Pirtó) működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került gyermekek, személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Feladata az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A Központ tevékenysége kiterjed a Kiskunhalasi Járás településein élő bármely lakosra, gyermekre, a gyermekek minden korosztályára, és a figyelembe veendő szükségletek és veszélyek teljes körére. Az intézmény szolgáltatásait minden, a fent jelzett település közigazgatási területén lakhellyel és tartózkodási hellyel rendelkező egyén, család, valamint a városban tartózkodó hajléktalan személy igénybe veheti. Krízishelyzet esetén bárki (más illetékességi területhez tartozó személy is) igénybe veheti az intézmény szolgáltatásait.

Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai térítésmentesen vehetők igénybe.

Gyermekek esetében kiemelt feladata, a gyermek testi, értelmi, érzelmi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelés elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése. A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan nyújtja. Ennek érdekében a rendelkezésre álló források bevonásával segítséget nyújt a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodik a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról.

Indokolt esetben javaslatot tesz hatósági intézkedésre gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására, ellátja a védelemben vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatokat.

A hatósági intézkedés kezdeményezése és a gyermekvédelmi gondoskodás kapcsán jelentkező feladatok és a kiegészítő szolgáltatások terén Kiskunhalasi Járás egész területén illetékességgel bír /Gyvt 94 § (4) alapján.

A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági intézkedéssel érintett munkát végez.

Javaslat hatósági intézkedésre (VV, NV, ID, ID 3. személy, családba fogadás)

Az esetmenedzser feladata, hogy figyelemmel kíséresse az ellátási terület lakosságának szociális, mentális helyzetét, az észlelt konfliktusokra, problémákra hatékonyan reagáljon, illetve a hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatellátásban közreműködjön. Megoldási javaslatokat dolgozzon ki és továbbítsa azon intézmények felé, ahol mód és lehetőség nyílik a nagyobb méretű társadalmi problémák kezelésére, megoldására. Feladata, hogy kezelje, illetve megelőzze azon okokat, melyek a szociális, mentális problémák kialakulásához vezettek. Krízishelyzet esetén gyors, hatékony helyzetfelismerést követően, feladat a krízis megszüntetése, továbblépés kidolgozása. A szociális szakember segítséget nyújt a családban jelentkező működési zavarok, ill. családon belüli konfliktusok kezelésében, megoldásában.

A szakmai egységben a létrejött kapacitás magasszintű szakmai munkát tesz lehetővé, mivel az esetmenedzserek, óvodai-iskolai szociális segítők, tanácsadó szakemberekkel együtt multiszektorális szemlélet és interdiszciplinaritás biztosított.

Speciális szolgáltatás

Kapcsolattartási ügyelet:

Felügyelt, illetve helyet biztosítva, mediátor által vezetett, folyamatos, már jól működő szolgáltatás, ami biztosítja a zavartalan kapcsolattartást a gyermek és a külön élő szülő számára. Ide tartozik még a felügyelt gyermekátadás szülőnek, ahol a két szülő megadott időpontban, szakember jelenlétében adja át gyermekét a másik félnek, majd a kapcsolattartás lejáratí idejében ugyanígy zajlik a visszaadás.

Készenléti telefonos szolgálat:

A Család és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején kívül és hétvégeken, ünnepnapokon felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali telefonos segítségnyújtás. Telefonszám: **70/ 672 67 25**

Utcai szociális munka:

Utcai szolgáltatás iránti igény talán Kiskunhalas város peremkerületén fordul elő nagyobb számban. Ami gyakrabban jelentkező probléma az a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás nélkül maradó gyermekeket felkutatja, lakóhelyére történő visszakerülésüket elősegíti, szükség esetén átmeneti gondozásukat, vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésüket kezdeményezi.

Kórházi szociális munka:

A kórházi szociális munkásokkal nagyon jó kapcsolatot alakítottak ki, az együttműködés folyamatos, a közös munka jónak mondható.

Óvodai-iskolai szociális segítség:

Kiskunhalason és a járásban, 40 közoktatási intézményben van jelen óvodai-iskolai szociális segítő. A Család és Gyermekjóléti Központban 6 fő óvodai-iskolai szociális segítő látja el a munkáját, több intézményt felkarolva fejenként több, mint ezer gyermekkel. Folyamatosan járnak a kollégák továbbképzésre, hogy ismereteiket gyarapítsák, ezáltal jobban tudják végezni munkájukat. Több közoktatási intézményben elismeréssel szólnak a szociális segítők munkájáról és szívesen igénybe veszik a munkájukat, egyéni és csoportos esetkezelésben is.

Szociális diagnózis felvételi tevékenység:

Kiskunhalas járásban 1 fő esetfelvételi menedzser készíti a diagnózisokat. 2018. januárjától kötelezően ellátandó feladata a központnak, amit a Szociális Törvény szabályoz. Az Esetfelvételi esetenedzser környezettanulmányt készít, amivel segíti a családsegítő kollégát munkáját, illetve szolgáltatásokba közvetít.

Jogi tanácsadás – megbízásos jogviszonyban a járás egész területén.

Pszichológiai tanácsadás – önálló tanácsadói munkakörben

Fogadja a különböző pszichés problémával (családi konfliktusok, szocializációs problémák, iskolai előrehaladással összefüggő lelki feszültségek, krízisek, vélelmezett, vagy valós bántalmazást, abúzust elszenvedők, önismereti, önértékelési zavarok, családba visszahelyezés, családba-fogadás esetén fellépő mentális problémák) jelentkező klienseket. Specifikus sérülést szenvedett gyerekekkel, fiatalokkal, fiatal felnőttekkel, szülőkkel is foglalkozik.

Fejlesztőpedagógia tanácsadás:

A városban/járásban működik pedagógia szakszolgálat – nevelési tanácsadó –, az iskolák egy része közvetlenül foglalkoztat fejlesztőpedagógust így elsősorban, közvetítő jelleggel segítik a klienseket, gyermekeket oktatási intézményekben előforduló kudarcok zavarok, konfliktusok előfordulása esetén. Ezt a tevékenységet, az óvodai-iskolai szociális segítők ellátják.

2016. január 1-i hatállyal a **Gyermekvédelmi törvény és a 15/1998. NM rendelet alapjaiban módosította a gyermekvédelem 1997-ben kidolgozott rendszerét.** Az eddigi gyermekjóléti szolgálatok átalakultak Családsegítő Gyermekjóléti Központtá. Ez annyiban hozott változásokat, hogy az alapellátás keretein belüli gondozást már a Családsegítő Gyermekjóléti Szolgálat végzi, a hatósági jellegű munkát a központ, többek között családba fogadás, VV, ID, 3. szem. ID, NV, és ezeket a munkafolyamatokat a járásra kiterjedően, minden településen

Néhány adat az elmúlt évről:

A KÖZPONTNÁL HATÓSÁGI INTÉZKEDÉS NYOMÁN GONDOZOTT KISKORÚAK SZÁMA TELEPÜLÉSEK SZERINT 2021.01.01.-2021.12.31.

TELEPÜ- LÉS NEVE	Véd. V.	Ideigl. elh.	ID. 3. sz. elh.	Nev. V	Csal. fogadá s	Utó- gon d	Egyedi esetek	Összesen
KISKUN- HALAS	99	14	10	51	71	3	25	273
BALOTA- SZÁLLÁS	18	2		6	1		4	31
KISSZÁL- LÁS	3		1	2	4		6	16
KUNFE- HÉRTÓ	5	1	1	9	4		1	21
TOMPA	10	2	2	15	6	3	4	42
ZSANA	---	--	1	1	1			3
HARKAK Ö-TÖNY	--	--	--	--	2		3	5
KELEBIA	15	2	3	19	6	2	5	52
PIRTÓ	10	--	--	2	1	2	1	16
ÖSSZESE N	160	21	18	105	96	10	49	459

SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK KERETEIN BELÜL VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK ÉS AZOKKAL ELLÁTOTT SZEMÉLYEK

TEVÉKENYSÉG	SPECIÁLIS TEVÉKENYSÉGEK SZÁMA	SPECIÁLIS TEVÉKENYSÉGEK KERETEIN BELÜL ELLÁTOTT SZEMÉLYEK SZÁMA
KAPCSOLATTARTÁSI ÜGY.	40	51
UTCAI SZOCIÁLIS MUNKA		
KÓRHÁZI SZOCIÁLIS MUNKA		
Óvodai - Iskolai SZOCIÁLIS Segítés	645	1125
KÉSZENLÉTI SZOLGÁLAT	65	65
JOGI TANÁCSADÁS	27	27
PSZICHOLÓGIAI TANÁCSADÁS	35	35
MEDIÁCIÓ	3	3
ESETKONFERENCIA	24	68
KONFLIKTUS KEZELÉS		
SZOC. DIAGNÓZIS	10	10
ÖSSZESEN	849	1384

A KÖZPONTNÁL ELLÁTOTT BÁNTALMAZOTT ÉS ELHANYAGOLT KISKORÚAK ADATAI 2020.01.01. -12.31.

MEGNEVEZÉS		A BÁNTALMAZOTT			AZ ELHANYAGOLT	
		KISKORÚAK SZÁMA				
		FIZIKAI	LELKI	SZEXUÁLIS	FIZIKAI	LELKI
CSALÁDON BELÜL	SZÜLŐ ÁLTAL	10	25	4	141	75
	TESTVÉR ÁLTAL				0	0
	EGYÉB ROKON	0	0	1	2	0

	ÖSSZESEN	10	25	5	143	75
--	----------	----	----	---	-----	----

A tavalyi évben a tervezett munkából sok megvalósításra került, de a pandémiás időszak közbeszólt, így más jellegű szociális munkát is végeztek.

Jelzőrendszeres értekezletek, minden járási településen 6 alkalommal, illetve Kiskunhalason is 6 alkalommal került megrendezésre, ahol a jelzőrendszeri tanácsadó a lehetőségekhez képest megjelent, hozzászólaival segítette a résztvevők munkáját.

Pályázatokban való közreműködés, aminek köszönhetően a hátrányos helyzetben lévő munkanélküliek kaptak támogatást.

Különböző egyesületekkel kapcsolattartás, évente több alkalommal adomány gyűjtés.

Esetmegbeszélő műhelymunkák havi rendszerességgel, saját csoportunkban a központban, személyesen, de több alkalommal online, írásban tartottak a megbeszéléseket. A Hálózati tanácsadó minden hónapban megbeszélést tartott online formában a Megyei Központ vezetőknek, ahol megvitathatták, az új feladataikat, amit a járvány miatt vállaltak.

Az új feladatok többek között, a CSÁO-ban a gyerekek felkészítése, az otthoni tanulásra, illetve segítségnyújtás a feladatok elvégzésében. Az óvodai-iskolai segítők délelőtt, délután meghatározott időpontokban minden nap jártak a CSÁO-ba.

Esetkonferenciák megtartásra kerültek, az igenfontos és krízis eseteknél, egyéb esetekben a módszertani útmutatónak megfelelően a törvényi háttérrel figyelembe véve tették meg a javaslatunkat a hatósági intézkedésekre.

Az óvodai és iskolai szociális segítők szervezésében a nyár folyamán, négy alkalommal egy hetes napközis tábor került megrendezésre, aminek kiváló visszhangja volt, elsősorban a gyerekek körében, de a szülőktől is pozitív visszajelzést kaptunk, nagyon meg voltak elégedve.

JELZŐRENDSZERI EGYÜTTMŰKÖDÉS, HETI JELENTÉSEK

A jelzőrendszeri munkát az azokhoz tartozó szakmai elvárásokat az év elején ismertette a jelzőrendszeri tanácsadó a jelzőrendszeri tagokkal. Az együttműködési kötelezettségük fontosságára és annak elmaradása esetén a jelentési kötelezettségre felhívták a jelzőrendszeri tagok figyelmét. Folyamatos volt a heti jelentések fogadása és adminisztrálása.

A kistérségi településekre vonatkozóan egyöntetűen megfogalmazható, hogy a településeken a jelzőrendszeri tagokkal jó az együttműködés. A jelzések a jelzőlap előírásai szerint történnek írásban, krízishelyzet esetén a telefonos jelzést követi az írásos formátum is. A jelzések beérkezését követően az esetek sürgősségétől függően az intézkedések megtörténtek a törvényes határidőn belül.

A KÖZPONT ÉS A SZOLGÁLAT EGYÜTTMŰKÖDÉSE:

Az esetmenedzserek és a családsegítők munkája kiegyensúlyozott, jól tudnak együtt dolgozni, segítve egymás munkáját.

A kistérségi településeket egy személyben ellátó családsegítők igen leterheltek.

A régi úgymond hagyományos családgondozásra nem marad kellő idő a gyermekvédelemhez kapcsolódó feladatok és túlzott adminisztráció miatt.

A települések külterületeit a tanyagondnoki szolgálat segítségével látják el. A családlátogatások és környezettanulmányok készítése miatt az ellátottak számára nyitva álló helységben nem mindig elérhetőek.

Az esetmenedzserek számára a megye határt meghaladó családlátogatások nehézséget okoznak mert nagy a távolság és a munkaidejükből sok időt vesz el az utazás.

2021. évben a Kecskeméti TGYSZ meghívására az esetmenedzserek nagyon kevés elhelyezési, felülvizsgálati tárgyaláson vettek részt. A nevelőszülőknél elhelyezett gyermekeket látogatták a nevelési helyükön, kapcsolatot tartottak a nevelőszülői tanácsadóval, gyámmal.

TANULÓ KÉPZÉS

Folyamatosan fogadtunk tanulókat gyakorlatra a felnőtt képzés területéről, leginkább a felsőoktatásból két csoportban.

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat

Kiemelt adatok a 2021. évi KSH statisztika alapján – Kiskunhalas vonatkozásában

A leggyakoribb **szakmai tevékenységek** a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatások területén:

1. Családlátogatás	1672 alkalom
2. Természetbeni ellátásokhoz való hozzájárulás közvetítése	2198 alkalom
3. Információnyújtás	2672 alkalom
4. Ügyintézéshez segítségnyújtás	1411 alkalom
5. Tanácsadás	553 alkalom
6. Segítő beszélgetés	806 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat éves összes (halmozott) forgalma a 2020-as év során 11.300 segítő tevékenység volt.

Gyermekkel kapcsolatosan megküldött leggyakoribb jelzések

1. Köznevelési intézmények	172 jelzés
2. Egészségügyi szolgáltató	24 jelzés
ebből védőnői jelzés	21 jelzés
3. Rendőrség	12 jelzés
4. Személyes gondoskodást ny. szoc. sz.	17 jelzés

Főbb problématípusok az együttműködési megállapodás alapján szolgáltatást igénybe vevők

körében:

1. Elhanyagolás	40 család esetében
ebből oktatási elhanyagolás	31 család esetében
2. Életviteli	21 család esetében
3. Gyermeknevelési	21 család esetében
4. Családi-kapcsolati konfliktus	13 család esetében
5. Anyagi	12 család esetében
6. Szervedélybetegség	9 család esetében
7. Családon belüli bántalmazás	5 család esetében
8. Magatartászavar, teljesítményzavar	5 család esetében
- Az év során együttműködési megállapodás alapján gondozás alatt **144 család** állt (**180 fő felnőtt, 236 fő gyermek** igénybe vevővel), szolgáltatásainkkal összesen **379 családot** értünk el.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatellátása a 2021-es év során

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait a Gyermekvédelmi törvény három fő szempont szerint fogalmazza meg

1. A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,

- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szervedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,

- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,

- a szabadidős programok szervezése,

- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

Válsághelyzetben lévő várandós édesanyák támogatásában szorosan együttműködnek a Védőnői Szolgálattal, illetve a Családok Átmeneti Otthonával. A Védőnői Szolgálattól a 2021-es év során 21 írásbeli jelzést kaptak, ám ennek sokszorosa volt a szóban meg tett jelzés, amelyek kapcsán minden esetben intézkedést tettek a súlyosabb veszélyeztetettség elkerülése érdekében. A területi védőnőkkel gyakran tettek közös családlátogatásokat, segítették információval egymás munkáját.

Szabadidős-prevenációs programokat az év során többet terveztek, amelyek a covid vírus okozta veszélyhelyzeti intézkedések miatt nagyrészt elmaradtak.

Tervezték részvételünket más intézmények, szervezetek által szervezett programokon, amelyek a covid vírus okozta veszélyhelyzeti intézkedések miatt nagyrészt lemondásra kerültek.

2. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
  - a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
  - az a) pontban, valamint a 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
  - tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.
- A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

Az észlelő és jelző rendszer működtetése, illetve a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolattartás a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat egyik fő feladata.

A Gyvt. 2. § és 17. § szerint a gyermekek védelmében eljáró szereplők

- a helyi önkormányzatok,
- gyámhivatalok,
- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók (különösen a védőnői szolgálat, házi orvosok, házi gyermekorvosok),
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- gyermekjogi képviselő.

Ezek az intézmények, és személyek a Gyvt. szerint **kötelesek egyrész jelzéssel élni, másrészt hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, vagy a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.**

Az elmúlt évben a jelzőrendszer tagjaitól gyermekek veszélyeztetettségéről 260 esetben,

felnőttekkel kapcsolatos veszélyeztetettségről 23 esetben érkezett jelzés Szolgálathoz.

Az észlelő és jelző rendszer akkor működik hatékonyan, ha az alábbi folyamatok megvalósulnak:

- **megelőzés**
- **gyanú esetén jelzés** – amely kapcsán a **jelzést tevőnek nem kell mérlegelnie a veszélyeztetettség súlyosságát**
- **cselekvés** – a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feltárja a problémát, segíti a családot a probléma megoldásában, indokolt esetben hatósági intézkedést kezdeményez, illetve a családgondozásba bevonja a jelzőrendszer azon tagjait, akik érintettek a gyermek ügyében
- az intézkedésről **visszajelzést ad a jelző személynek**
- **után követést** végez

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival való kapcsolattartás az elmúlt években egyre hatékonyabbá vált. A múlt évben az írásban megtett jelzések száma kis mértékben, míg a kisebb problémák esetén szóban megtett jelzések száma jelentősen nőtt. A jelzések számának növekedésével egyre hamarabb tudnak intézkedéseket tenni a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, ami sokkal hatékonyabbá teszi a munkájukat.

A jelzőrendszeri tagok együttműködése a jelzési kötelezettségen túl az alábbiakban nyilvánul meg:

- éves szakmai tanácskozáson való részvétel, a gyermekvédelmi munkáról éves beszámoló készítése
  - o 2021-ben éves szakmai tanácskozásukat február 23-ra tervezték, amelyet a járványügyi helyzet miatt végül személyesen nem tudtak megtartani, így március 11-én telefonos konzultációs lehetőséget biztosítottak helyette
- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által évi 6 alkalommal megszervezett jelzőrendszeres megbeszélésen való részvétel
  - o 2021. év során március elején tartottak telefonos konzultációs megbeszélést, majd május, szeptember, október, november és december hónapban szerveztek jelzőrendszeres megbeszélést, melyből a novemberi megbeszélés járványügyi korlátozások miatt elmaradt
- **részvétel** a meghatározott témában vagy esetben tartott **esetmegbeszéléseken** (ezek száma a 2021-es évben a covid vírus okozta veszélyhelyzeti intézkedések miatt személyesen kisebb volt, többnyire telefonon történt)
- **részvétel** a családtagok részvételével megtartott **esetkonferenciákon** (ezek száma a 2021-es évben a covid vírus okozta veszélyhelyzeti intézkedések miatt a megelőző éveknél jóval kisebb volt)

- ilyen esetkonferenciát szerveznek általában a **gyermekvédelmi hatósági intézkedési javaslatok megtétele előtt**, esetenként a **hatósági intézkedések felülvizsgálata kapcsán**, illetve minden olyan esetben, ahol a **családdal kapcsolatban álló intézmények közös problémamegoldó gondoskodása az probléma megoldását előre viheti.**

3. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni, szociális alapszolgáltatások igénybevételét, egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Gondozás alapellátásban

Alapellátásban történő gondozás a családok önkéntességén vagy a gyermekek észlelt veszélyeztettségén alapul.

A leggyakrabban előforduló problémák, melyekkel a családsegítő munkatársak találkoznak:

- a család **rossz anyagi- és lakhatási körülmények** között él, időnként több család is él egyetlen komfort nélküli szobában
- a családban jelentkező **kapcsolati konfliktusok**, amelyek megélése során a gyermek a család együtt maradása esetén is sérül; illetve a válás, külön költözés esetén is sérül a gyermekelhelyezési, kapcsolattartási viták során
- a családban a szülők, illetve családdal élő más felnőttek **szenvedélybetegsége** (alkohol, drog, játékszenvedély); egyre nagyobb számban fordul elő a gyermekek alkohol, illetve drog fogyasztása is
- a szülők, a családdal élő más felnőttek, illetve a gyermekek **pszichiátriai betegsége**
- a gyermekek **szocializációját jelentősen befolyásoló negatív tényezők** (rossz lakáskörülmények, rossz személyi- és lakáshigiénés viszonyok, szülők munkanélkülisége, alacsony iskolázottság) melyek következtében nem alakul ki a helyes napirend, a személyi és környezeti higiéniahoz való megfelelő viszonyulás
- **gyermeknevelési problémák** - túl engedékeny, gyakran elhanyagoló nevelési attitűd

A fenti probléma kapcsán az egyik legfőbb tünet az iskolai mulasztás. A 2021-es évben iskoláktól, óvodáktól **172 jelzés érkezett**, főként iskolai mulasztásról, de egyre gyakrabban gyermekek agresszív, normaszegő viselkedéséről.

Évről-évre egyre nagyobb súlyú problémát jelentenek az **anyagi jellegű**, és az ennek mentén jelentkező a **lakhatási problémák**. Az anyagi nehézség már olyan sok családnál van jelen, hogy pusztán ezért már nem kerülnek gondozásba gyerekek, amennyiben az alapvető ellátási és gondozási feltételeket tudják biztosítani. Az anyagi nehézségek, illetve lakhatási problémák egyre több olyan családot is elérnek, akik eddig még viszonylag elfogadható életszínvonalat tudtak tartani.

A gondozott családok legtöbbször napi anyagi problémákkal, eladósodással, kifizetetlen számlákkal vagy kikapcsolt szolgáltatásokkal küzd. A családok életében gyakoriak a végrehajtási eljárások, a családok nagy része adósságokat halmozott fel, sokan nincsenek tisztában saját lakásuk, tartózkodási helyük tulajdonviszonyaival.

Munkánk során egyre gyakrabban találkozunk az elhanyagolás súlyosabb tüneteivel is. A leggyakoribb az **egészségügyi jellegű elhanyagolás**: védőoltás elmulasztása, megfelelő gyógyszerekkel való ellátás hiánya, alapvető higiénés problémákból eredő tünetek (rüh, ótvar, tetű), betegségek „járványszerű” ciklikus megjelenése, szemüveg ki nem váltása, pszichológiai és mentális problémák kezeletlensége.

A 2020. márciusában kezdődő pandémiás helyzet a feladatellátás, szakmai kapcsolattartás új módjait tette szükségessé. A 2021-es évet is érintő vészhelyzeti intézkedések ideje alatt átmenetileg csökkent a személyes ügyfélforgalom, párhuzamosan nőtt a telefonos kapcsolattartások száma. Személyes ügyfélfogadásuk és családlátogatásaik során kiemelt figyelmet fordítottak a fertőzésveszély elkerülésére.

Tapasztalataink alapján a covid vírus okozta veszélyhelyzet nagyon sok családban okozott anyagi nehézségeket, illetve hosszan tartó stresszhelyzetet, amely a családok mentális egészségére is komoly hatással volt. Azokban a családokban, ahol eddig kisebb anyagi nehézségek, illetve életvezetési problémák voltak, a vírus okozta veszélyhelyzettel nagyságrendekkel súlyosabbá váltak; gyakran előfordult, hogy egy addig még nem gondozott család új problémája alapellátással már volt megoldható, hanem védelembe vételre volt szükség, vagy alapellátásból a veszélyeztetettség súlyossága miatt védelembe vétel nélkül kerültek kiemelésre gyermekek. Nagyságrendekkel nőtt az óvodai és iskolai hiányzások száma, melyek igazolására a szülők gyakran telefonon kértek orvosi igazolást, megfázásos tünetekre hivatkozva. Megnőtt a kiskorú várandósok száma, 14 év alatti várandós kismamánk is volt.

Gyermekvédelmi hatósági intézkedések

Amennyiben az alapellátás nem vezet eredményre, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ezt jelzi a Család- és Gyermekjóléti Központnak, kezdeményezi egy esetkonferencia összehívását,

amelyen a szakemberek a család részvételével megbeszélik, hogy szükség van-e hatósági intézkedésre.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a gyámhivatal felé az alábbi hatósági intézkedések megtételére tehet javaslatot:

- védelembe vétel,
- megelőző pártfogás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- nevelésbe vétel,
- családba fogadás,
- harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése,
- családba fogadó gyám kirendelése,
- gondozási hely megváltoztatása,
- családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

Védelembe vétel

Védelembe vétel esetén a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere válik az eset felelőssévé, ő készíti el az egyéni gondozási-nevelési tervet. Az egyéni gondozási-nevelési tervben foglaltak megvalósításába bevonja a családsegítőt és a gyermekkel kapcsolatban álló más szakembereket is.

A védelembe vétel, mint hatósági intézkedés, sajnos az esetek nagy százalékában nem hoz azonnali megoldást a problémákban, gyakran csak hosszú távon éri el célját, míg a jelzést tevők (iskola, fenntartó, lakókörnyezet) rövidtávú vagy azonnali megoldást várnak el, ami időnként konfliktusokat eredményez.

A szakmai protokoll által előírt, több szakember és a család bevonásával megvalósított (szükség esetén folyamatosan módosítandó) gondozási-nevelési terv általában hosszabb időtartam (kb. egy év) alatt eredményez pozitív változásokat.

A védelembe vétel leggyakoribb oka 2021-ben is az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztás volt, az év során **223** gyermekkel és szülővel dolgoztunk együtt védelembe vétel kapcsán.

Javaslattétel családból történő kiemelésre

Ha a védelembe vétel nem hozza meg a várt eredményt, és nem várható a gyermek veszélyeztetettségének megszűnése a családban, akkor a Család- és Gyermekjóléti Központ (azonnali súlyos veszélyeztetés esetén a Család- és Gyermekjóléti Központ egyidejű értesítésével akár a Család és Gyermekjóléti Szolgálat is) javaslatot tesz a gyámhivatal felé a gyermek kiemelésére.

A 2021-es évben a gyermekek családból történő kiemelésének legfőbb oka a szülők vagy a gyermek szerhasználó magatartása. A városban a tudatmódosító szerek, szintetikus drogok könnyen és olcsón hozzáférhetőek, akár nagyobb gyermekek is hozzájuthatnak. A szerhasználat gyakran súlyos családi konfliktusokhoz, a családtagok egészségében fizikai és mentális zavarokhoz és a család teljes anyagi ellehetetlenüléséhez vezet.

A 2021-es évben családból történő kiemelés 27 gyermek esetében történt (2020-ban 17 gyermek, 2019-ben 21 gyermek kiemelése történt meg a Gyermekjóléti Szolgálat javaslata alapján). Ez a szám jelentős növekedést mutat, a családokban a covid vírus okozta súlyos anyagi és mentális problémák miatt.

A jogszabály változások során **a gyermekek érdekeinek előtérbe helyezésével folyamatosan csökken az intézeti elhelyezések száma, növekszik a nevelőszülői, illetve családba-fogadással történő gyermekelhelyezés.**

2021-ben **14 gyermek esetében történt családba fogadás vagy harmadik személynél történő elhelyezés,** amely során a gyermek életkörülményei jelentősen javultak, de nem veszítette el a családtagjaival való kapcsolattartás lehetőségét, illetve az iskolai-óvodai kötődéseit.

A jogszabályokhoz, illetve azok változásaihoz kapcsolódó szakmai tevékenységek, továbbképzéseken való részvétel:

A jogszabályokhoz, illetve azok változásaihoz kapcsolódó tevékenységeink, illetve a szakmai munkákat segítő továbbképzéseken való részvételünk a 2021-es év során:

- megtörtént a **Szakmai program** és az **SZMSZ átdolgozása** a jogszabályváltozásoknak megfelelően, illetve az **éves munkaterv** összeállítása
- 2021. július 1-el elindult a **Gyermekeink Védelmében Informatikai Rendszer**, amely a rendszer használatának gördülékennyé válásáig jelentős adminisztrációs többletmunkát okoz a családsegítő kollégáknak. A GYVR rendszer kapcsán több személyes és online felkészítésen vettek részt.
- az év során **belső szakmai megbeszéléseket** tartottak a **Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársaival közösen**
- **szakmai megbeszéléseket tartottak a kistérségben** dolgozó kollégák részvételével
- figyelemmel kísértük a munkánkban vezetett dokumentációra vonatkozó jogszabályi változást, ennek megfelelően módosították a **jogszabály által előírt kötelező dokumentáció nyomtatványait, illetve új belső nyomtatványokat rendszeresítettek**
- részt vettek **szakmai napokon, illetve a Bács Megyei Módszertani hálózat találkozóin**

- részt vettek **kreditgyűjtő szakmai továbbképzéseken**

A **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatellátását a járás településén (Kiskunhalas, Balotaszállás, Harkakötöny, Kelebia, Kiszállás, Kunfehértó, Pirtó, Tompa, Zsana)** végezte, a Család- és Gyermekjóléti Központ szoros és átfogó szakmai támogatása mellett.

2021-ben több alkalommal fogadtak egyéni és csoportos jelentkezőket a szakmai gyakorlatuk teljesítéséhez.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kiemelt feladata a prevenciós témájú csoportok, foglalkozások szervezése, melyek megszervezéséhez nagymértékben hozzájárulna egy erre a célra megfelelő helyszín, ahol közösségi programokat, csoportfoglalkozásokat szervezhetnének.

Gyermekétkeztetés

A Gyermekvédelmi törvény 2016-tól a szünidei gyermekétkeztetéssel lehetővé tette, hogy gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a HH és HHH státusszal rendelkező gyermekek a tavaszi, nyári, őszi és téli iskolaszünet munkanapjain ingyenes meleg ebédhez jussanak. A szünidei gyermekétkeztetés kapcsán a jogosultak tájékoztatásában vettek részt, a gyermekétkeztetést a 2021-es évtől a Kiskunhalasi Közös Önkormányzati Hivatal Szociálpolitikai Osztálya bonyolította le.

Adományosztás

Az év során **folyamatosan fogadták a lakossági, illetve vállalkozóktól, szervezetektől érkező felajánlásokat.** Főleg **ruhákat, iskolakezdéskor tanszert, használati cikkeket, bútorokat** ajánlottak fel a rászorulóknak számára, de kaptak **tartós élelmiszer adományokat** is.

- a felajánlott adományokból rászoruló ügyfelek lehetőség szerint minden nap (kivéve a legszigorúbb vészhelyzeti intézkedések ideje alatt) vihettek a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat raktárából
- augusztusban tanszer-gyűjtési programot szerveztek, melyre közel 250.000,- forint értékű felajánlás érkezett
- meghirdették a karácsonyi „Cipősdoboz” akciót
- részt vettek a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Bács Kiskun Megyei Kirendeltségének RSZTOP pályázat által biztosított tartós élelmiszer adományok kiértékelésében és osztásában, melyek minden hónapban átadásra kerültek

Pszichológiai tanácsadási feladatellátása

A korábbi évek együttműködése után, 2021-ben is a pszichológiai tanácsadás feladatait

megbízás keretében, havi 40 órában látja el tanácsadó szakpszichológus. A pszichológiai tanácsadás napjai elsősorban hétfőn és szerdán vannak, a Szilády Á. u. 10. szám alatti Idősek Klubjának egyik helyiségében.

2021-ben az egyéni pszichológiai tanácsadások alkalmainak száma 389 volt, összesen 57 fő részesült tanácsadásban. Egy kliens átlagosan 6 alkalmas tanácsadásban részesült. Ha gyermek pszichológiai tanácsadásáról van szó, minden esetben szülői konzultáció és rendszeres szülői kapcsolattartás, visszajelzés a gyerekekről valósul meg. Szakmailag fontosnak tartja a rendszerszintű gondolkodás mentén, hogy a szülők pszichoedukációja is szerepet kapjon a gyermek pszichológiai gondozása mellett, így érhető el, hogy a családok megelőzzék, önmaguk is kezeljék a későbbi stressz,- és konfliktushelyzeteket. Változatos élethelyzetekben kértek segítséget az egyének, családok az elmúlt évben: krízisesemények (válás), óvodai és iskolai beilleszkedési, teljesítményhez kapcsolódó panaszok, életvezetési problémák, gyermeknevelési kérdések, párkapcsolati problémák. Ebben az évben is gyakori volt a pszichiátriai diagnózissal, főként „figyelemhiányos hiperaktivitás”, „egyéb emocionális zavar” diagnózissal hozzá forduló aránya, ezekben az esetekben a rendszeres pszichiátriai gondozás és terápia kiegészítéseként történt a pszichológiai megsegítés. 2021-ben jellemzővé vált a szomatikus alapbetegség (pl. cukorbetegség) mellett pszichés nehézséggel jelentkező családok száma. E helyzetben komplex támogatásra, több szakembert megmozgató, együtt dolgozó team segítségével és jelenléte vált szükségessé, amely hatékonyan működött. Kiemelkedő az orvosok jól működő problémaérzékenységét és bio-pszicho-szociális szemléletben való gondolkodása az egészségügyi panaszok kapcsán. Az elmúlt évben egyre gyakoribbá váltak a konzultációk a társszakmák között – szociális munkások, óvodai-iskolai szociális segítők, orvosok, védőnők, pszichiáterek, iskolapszichológus, kórházi pszichológus, családsegítésben dolgozó pszichológus közös gondolkodásával egy-egy helyzet megsegítése hatékonyabbá válhatott. A 2021-es év nagy kihívása volt továbbra is a koronavírus miatt kialakult helyzet. Néhány hónapon keresztül online pszichológiai tanácsadás keretében tudott folytatódni az ellátás. Az éppen folyamatban lévő kliensek egy része meg tudta oldani a technikai feltételek megteremtését, azonban látható volt, hogy új folyamatok megkezdése néhány esetben elmaradt, illetve későbbre tolódott az online mód miatt. Ekkoriban jellemzően az otthontanulás, otthonlét miatti családi feszültségek miatt, az időstrukturálás, napirend kialakítás bonyodalmai miatt jelentkeztek kliensek tanácsadásra.

Az óraszámok telítettsége a 2021-es évben is igen magas volt, várólista kialakítása szükségessé vált. E helyzetben többnyire kétheti rendszerességgel tudott fogadni klienseket.

Rendszeres konzultáció és kapcsolat jellemző a családgondozó kollégákkal Kiskunhalason és a

Kistérségben is. Telefonos és e-mailes kapcsolattartás útján tudunk időpontot egyeztetni, esetekről konzultálni. Tompa, Kelebia, Balotaszállás, Kisszállás, Pirtó településekről rendszeresen jutnak el kliensek, egyéni szervezésben vagy tömegközlekedéssel.

Az előző évek folytatásaként 2021-es évben is folytatódott Kádár Katalin családkonzulens kollégával kettős vezetés mellett a család- és párterápiát, melyen 5 család és pár vett részt 2021-ben, összesen 29 alkalommal. Ez a lehetőség - a Kistérségben egyedülálló módon - a családok számára ingyenesen áll rendelkezésre és egyre nagyobb igénnyel van jelen, így e területen is várólistával tudnak csak dolgozni.

CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA

Családok Átmeneti Otthona I. - a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központjába integrálták.

A 40 férőhelyes **Családok Átmeneti Otthona I.** intézmény telephelye: Kiskunhalas, Ván Benjámín u. 11.

A családok átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven felnőtt és gyermek együttes ellátását biztosítja.” A két intézmény a gyermekvédelmi alapellátásban nyújt szolgáltatást az 1997. évi XXXI törvény és a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet alapján.

E gyermekjóléti alapellátási formához hat település, Tompa, Kelebia, Balotaszállás, Kisszállás, Harkakötöny és Kunfehértó csatlakozott, ezzel a gyermekjóléti alapellátás ellátási területe jelentősen megnövekedett.

Az intézmény megszakítás nélküli munkarend szerint működik.

Az elhelyezési feltételek nem változtak az előző évhez képest. A személyi térítési díj is azonos 7.500 felnőtt/fő /hó és 3.600 /fő/hó a gyermek.

Az intézmény feladata:

- gyermek és szülője számára együttes elhelyezés biztosítása,
- segítséget nyújt a szülőnek gyermeke teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez,
- közreműködik a család otthontalanságának megszüntetésében, helyzetének rendezésében,
- segítséget ad az egészséges életmód kialakításához, valamint a családi életre való neveléshez,

- családgondozással és szükség esetén, pszichológus szakember bevonásával segíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását,
- tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátás elérhetőségeiről,
- tájékoztatja az ellátottakat érdekképviselőjük lehetőségeiről (gyermekjogi képviselő elérhetősége, érdekképviselői fórum működése, személyes adatok védelme, kapcsolattartás formái, titoktartási kötelezettség).

Egyéb feladatok:

- közösségformáló, - építő programok, csoportok szervezése,
- teret adni a különböző kultúráknak, hagyományoknak, vallásgyakorlásnak,
- szükség szerint a gyermekek felügyeletének ellátása,
- gyengébb képességű, vagy nyelvi problémával küzdő gyermekek részére segítségnyújtás a tanulásban, illetve továbbirányítás (Nevelési Tanácsadó, fejlesztő pedagógus),
- tájékoztatás a szülői és gyermeki jogokról, kötelezettségekről (kiemelkedő figyelmet fordítunk mindezek érvényesülésére),
- az ellátottak egészségi és mentálhigiénés állapotának figyelemmel kísérése, javítása, gyógyszerutalvánnyal, és kiegészítő ételmiszervásárlással segítjük a családokat,
- elsősegélynyújtáshoz egészségügyi láda biztosítása,
- közösségi helyiség kialakítása.
- Az intézmény nagy hangsúlyt helyez az épület állagának megóvására, ezért a napi és heti közös takarításon túl, havi nagytakarítást szervezünk a családok számára, mely érinti a lakótér és az udvar rendbetételét is. Ez nemcsak közösség formáló foglalkozás, de a családok számára példát is mutatunk, hogy tisztább, egészségesebb környezetben felnövekvő gyermekeik hasonló példát örökíthessenek majd tovább.
- A törvényben leírt tájékoztatási kötelezettségen felül, értesítjük a gyermekek oktatási intézményeit, (bölcsőde, óvoda, iskola) a család intézményes elhelyezéséről és kiköltözéséről.
- Prevenációs előadások szervezése, tájékoztatás nyújtása (alkohol, drog, dohányzás)
- Szülő csoport szervezése (gyermekek ellátásával, védőoltásokkal, munkavállalással, szülői szerepekkel, szabadidő hasznos eltöltésével stb. kapcsolatban)

Lehetőséget biztosít a gyermekvédelem alapellátásában a lakhatási, életvezetési problémákkal küzdő családok részére, hogy elkerüljék a hajléktalanság állapotát. A szolgáltatás egyfajta

prevenció, biztosítja, hogy a gyermek a családjában nevelkedjen és egészséges fejlődése érdekében családja segítséget kapjon a kialakult élethelyzet felszámolására.

Az intézményben dolgozó szakmai team feladatául tűzte ki, hogy a sokféle problémával, hátránnyal küzdő családok mindennapjait, illetve rövid és hosszú távú céljait – a maga és az intézmény eszköztárával – a kívánt és szükséges mértékig segítse annak érdekében, hogy helyreálljon, illetve megteremtődjön a családok megtartó ereje. Mindezek megvalósulásához elsődleges szempont, hogy elnyerjék a gondozottak bizalmát, biztonságos, a napi életvitelnek megfelelő lakhatást nyújtsanak.

A gondozás során a családdal közösen megtalálják motivációikat, melyek segítenek céljaik elérésében, és olyan szocializációs mintát és értékeket közvetítünk, melyek követendőek lesznek mindennapjaik során.

A drog megjelenése egyre nagyobb probléma elé állítja az intézményt. Drog hatása alatt olyan módosult tudatállapot alakul ki, amit nem tudnak kezelni. Mivel nem zárt intézmény és nincsenek meg a feltételek ahhoz, hogy megvédjék a menekülő családtagokat, valamint az intézmény adottságából adódóan bántalmazott anya és gyermeke számára nem tudnak biztonságos lakhatást biztosítani, ilyen esetben az OKIT-tal vesszük fel a kapcsolatot.

Az előző évektől eltérően a bőrgyógyászati státuszvizsgálatról szóló igazolást háziiorvostól is elfogadtak, mert ez meggyorsítja a folyamatot, illetve, ha probléma van, a háziorvos úgyszólván tovább irányítja az ellátottat.

2020. 02 01.-én elkészült az intézmény Adatvédelmi Szabályzata mely alapján végezték a munkákat. A Szabályzat mellékletei, az eddig használt „tájékoztató a személyes adatok kezeléséről” elnevezésű nyomtatványt váltotta ki.

2021. július 1-gyel bevezetésre került a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer, mely megnehezítette az adminisztrációs munkákat a rendszer kiforratlansága miatt. A munkáikat így papír alapon és online felületen is végezték, mert az Államkincstárral telefonon nehezen tudják felvenni a kapcsolatot, a hibaüzeneteket e-mailben jelezték feléjük, melyre csak késve kapnak választ.

A térítési díj fizetésénél megfigyelhető, hogy a kiköltöző családok nagy többsége nem fizet térítési díjat a kiköltözést megelőző hónapban, így a hátralékok nagy része ebből tevődik össze.

2021-BEN MEGVALÓSULT PROGRAMOK

A világvilágjárvány miatt módosultak a tavaly évre tervezett programok.

Nagyobb gyerekekkel ellátogattunk Szegedre a McDonald'sban és sétáltunk a városban. A

kisebbségekkel a szegedi Vadasparkot látogatták meg. Felső tagozatos fiúkat Felcsútra a stadionba vitték el. Intézményen belül több programot szerveztek a szabadidő hasznos eltöltése érdekében. Jó idő esetén a foglalkozások az udvaron, rossz idő esetén pedig az intézmény közösségi helyiségében kerültek megrendezésre. Több alkalommal ellátogattak a játszótérre a gyerekekkel. Nyár nyitó és nyár záró táncos délutánon vehettek részt a gyerekek. A szülőket is igyekeztek bevonni a programokba, vagy személyes részvétellel, vagy hozzájárultak a rendezvények lebonyolításához maguk sütötte süteménnyel.

A gyermekek oktatási intézménybe való eljutása, pályázati forrásból működtetett kisbusszal biztosított volt, 2021. december végéig. A gyermekeket az intézmény kapujából az oktatási intézményig szállítják, majd délután vissza.

A Sorsok Házával való kapcsolat révén tartós élelmiszert és pékárut kaptak családok. Az elmúlt évben a KOLIKEN Kft 4 darab felnőtt és 3 db gyermek kerékpárt adományozott az intézménynek, mellyel a családok munkába, iskolába való közlekedését segítik. Az anyák az anyákért alapítvány karácsonykor cipős doboz akciójával segítette az intézményben élő gyermekeket. A Dr. Oetkertől nagyobb mennyiségben, pudingot kapott az intézmény.

2021.-ben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett Kecskeméti Családok Átmeneti Otthona szakdolgozóit láttá vendégül egy szakmai nap keretében. Tapasztalatot cseréltek és eseteken keresztül mutatták be az intézmények sajátosságait, a családgondozási folyamatot.

Közreműködnek szociális alapú bérlakások pályázatának benyújtásánál, az elmúlt évben beadott ellátotti pályázatok elbírálása nem járt sikerrel.

Az intézmény tavaly évi kihasználtsága:

Statisztikai adatok

Főbb mutatók: CSÁO I.

- Összes férőhely: 40 fő - 13 szoba + 1 krízis szoba

Az intézmény tavaly évi kihasználtsága: (40 fő)

A 2021. évi összes ellátott 70 fő, ebből 39 fő gyermek, és 31 fő felnőtt, összesen: 19 család. 5 kiskorú gyermek volt védelembe az elhelyezés megkezdésekor. Egy család volt a kistérségből, Balotaszállásról. Ez 2 főt jelent. (1 felnőtt és 1 gyerek) Két éven belül visszaköltöző család nem volt.

A 2021. évben az intézményből kiköltözött családok: 10 család (35 fő, ebből 19 gyerek)

Albérletbe költözött: 5 család

Családtaghoz költözött, szívésségi lakáshasználók lettek 2 család

Visszaköltözött előző lakhelyére: 1 család

Visszaköltöztek a részben saját tulajdonú családi házba: 1 család

Külterületi családi házat vásárolt: 1 család

2021-ben bent lakó gyermekek korcsoporti bontásban: 39 fő

0-2 éves korig	6 fő
3-5 éves korig	5 fő
6-13 éves korig	19 fő
14-17 éves korig	8 fő
18- éves	1 fő

A VILÁGJÁRVÁNY INTÉZMÉNYRE GYAKOROLT HATÁSA ÉS A SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK MEGTÉTELE

2020. 03. 16.-án elkészült a HTKT SZSZK Eljárásrendi Szabályozása, mely a SARS-CoV-2 hatására kialakult új influenzavírus, a COVID-19 megjelenését, megelőzését, tünetek esetén a teendőket, a takarítást és a dolgozók munkahelyi egészségvédelmét szabályozza.

2020. 03. 08.-án kijárási korlátozás lépett életbe az intézményben. A szabályozás nem volt egyértelmű, mert a fekvő beteg ellátó és a bentlakásos szociális intézményeket jelölte csak meg a Fővárosi Tisztifőorvosi határozat. 2020. 03. 17.-ei módosítással, már a gyermekvédelmi szak és alapellátások látogatási tilalma is szabályozásra került, valamint ezzel egyidőben intézmény elhagyási tilalom lépett életbe. Az intézményt elhagyni kizárólag munkavégzés és egészségügyi vizsgálat céljából lehetett. Az ellátottakat folyamatosan tájékoztatták az intézkedésekről, melyek kifüggesztésre kerültek az intézmény falújságján. A látogatási és kijárási tilalom nem indult zökkenőmentesen, több hét kellett ahhoz, hogy a lakók belássák ennek szükségességét és együttműködjenek. A korlátozások miatt több család elhagyta az intézményt. A családokat szóban tájékoztatták, majd aláírtak egy nyilatkozatot, mely a következőket tartalmazta: - önszántukból költöznek ki, biztosítják a gyermekek online oktatásához szükséges feltételeket, és az esetleges visszaköltözésüket az intézmény az üres férőhely függvényében tudja csak garantálni.

Az őszi második hullám kapcsán az Emberi Erőforrások Minisztériuma kiadott egy eljárásrendet, mely a Családok Átmeneti Otthonai esetében engedélyezi új ellátott felvételét, valamint a látogatási és kijárási korlátot feloldotta. A korlátozások feloldása némi könnyebbséget jelentett az ellátottak számára.

Az újonnan felvételt nyert családok esetében nem teszi kötelezővé a Covid – 19 teszt negatív eredményének bemutatását. A vírus jelenléte miatt, a kontaktok minimálisra való csökkentését

célozták meg, melyre felhívták az ellátottak figyelmét. Az intézmény krízis szobáját, kinevezték izolációs szobának, ami külön vizesblokkal rendelkezik.

2020. november 11-től intézményben, az ellátottak, a dolgozók és a látogatók körében is kötelező az orrot és száját eltakaró maszk használata.

A tavalyi évben egy család férfi tagjánál igazolódott a fertőzöttség. A 3 tagú családot elkülönítettek és a karantén idejére teljes körű ellátásban részesítették őket. Az iskolai és óvodai osztály, illetve csoport bezárásokban havi szinten érintettek voltak, pozitív kontakt miatt. A lakók körében az oltakozási szándék megnőtt, egyre több felnőtt veszi fel a védő oltást.

Kérték a lakókat, hogy minimalizálják a kontaktot lakótársaikkal, egymás lakószobájának látogatását és külsős családtagok felkeresését mellőzzék. Az intézményben napi szinten testhőmérséklet mérést végeznek, mind az ellátottak, mind dolgozók körében.

A fenntartó folyamatosan biztosítja a védekezéshez szükséges eszközöket. (kéz és felületfertőtlenítő, maszk, gumikesztyű) A lakók figyelmét felhívták ezek helyes használatára, valamint a bejáratoknál kézfertőtlenítőket helyeztek el.

A munkatársak továbbképzését a kreditpontos képzések keretén belül biztosítja az intézmény, illetve a szakmai konferenciákon való részvétellel. Figyelik a jelentkezések határidejét a lehetőségeket és ösztönözik a kollégákat a továbbképzésre, mely 2018. évtől 6 év helyett 4 éves ciklusokban valósul meg.

Védőnői Szolgálat

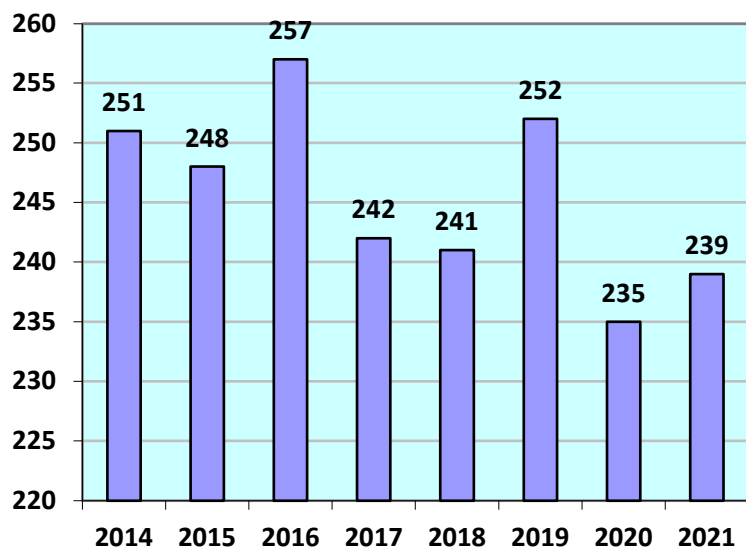
Kiskunhalas város Védőnői Szolgálatának 2021. évi ide vonatkozó statisztikája a következőképpen alakult.

10 területi védőnői körzetünkben 0 – 7 éves korú gyermeket nevelő családok, és az első gyermeküket váró **családok száma: ~1270**

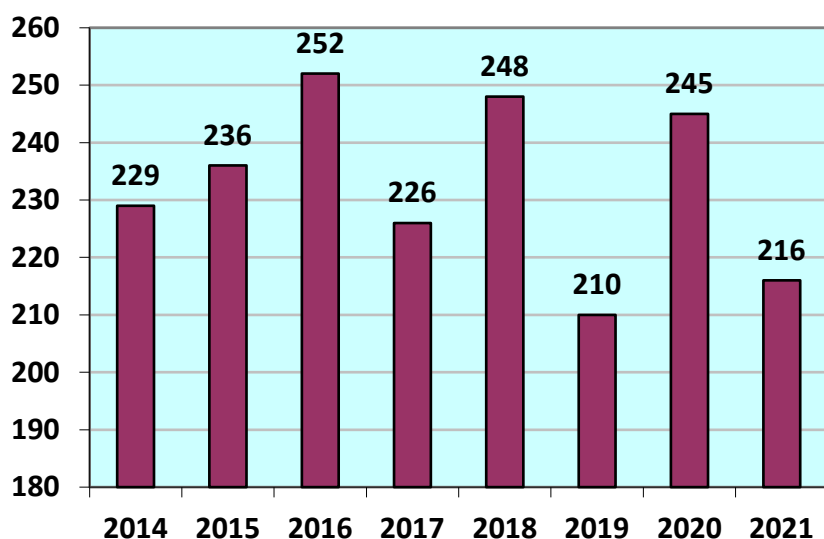
0 – 7 éves korú gondozott gyermekek száma: ~1575 fő

Az év folyamán először megjelent várandósok száma: 239 fő

Ebből fiatalkorú várandós anyák száma: **2 fő (14-18 év közötti)**
14 év alatti nem volt

- Élveszülések száma 2021 évben: 216 fő

- Koraszülöttek száma 2021 évben: 26 fő – 12%
- Halvaszülés: **2 fő**
- Csecsemőhalott: **0 fő**

2021. évben az először jelentkező várandós anyák száma jelentősen nem változott, míg az élveszülések száma az előző évhez képest jelentősen csökkent. (-29)
Mindkét adat esetében ingadozás figyelhető meg az elmúlt években, nincs egyértelmű emelkedés vagy visszaesés.

Védőnői esetjelzés a Gyermekjóléti Szolgálat irányába **30 alkalommal** történt, ami az előző évhez képest emelkedést mutat. A jelzéseken kívül 2021-ben még **63 alkalommal** történt

felkérésre helyzetértékelés, környezettanulmány készítés, vagy ismételt jelzés a már gondozásban lévő családokkal kapcsolatosan.

Rendszeres és folyamatos a kapcsolattartás a Család- és Gyermejkölési Szolgálat és Központ munkatársaival, Gyámügyi Osztály és a Családok Átmeneti Otthonának munkatársaival, szükség szerint óvónőkkel, gyermekorvosokkal, a kórházzal és különböző segítségnyújtó szervezetekkel.

A külterületen élők esetében továbbra is nagy segítséget jelent a Tanyagondnoki Szolgálat segítő közreműködése, melynek köszönhetően a szűrővizsgálatokra, oltásokra történő bejuttatást sok esetben segítik.

Látogatásaik során emelkedő számban tapasztalják az alkohol és tudatmódosító szerek rendszeres fogyasztását. Ebben sajnos nem látnak jelentős változást, egyre gyakoribb a gyermekek veszélyeztetése és elhanyagolása, ami miatt egyre gyakrabban kerül sor a jelzések megtételére.

A nevelőszülői hálózattal egyre többször kerülnek kapcsolatba munkájuk során, viszont a hálózatot kézben tartó, irányító intézményrendszerrel továbbra sincs semmi kapcsolatuk. Csak akkor szereznek tudomást egy gyermek elhelyezéséről, ha a nevelőszülő megkeres őket.

A gyermekek gondozása során tapasztalják, hogy a járványhelyzet miatti lezárások eredményeként mutatkoznak hiányosságok fejlődésükben, szocializációjukban. Lényegesen kevesebbet voltak közösségekben, óvodában a gyermekek, volt aki 1-2 hónapot is otthon töltött az őszi folyamán, illetve a karanténok miatt rengeteg óvodai csoport kényszerült akár 1-2-3 alkalommal is otthonra. Vannak családok, ahol a szülők képesek ez idő alatt is foglalkozni a gyermekekkel, ki tudják tölteni hasznos tevékenységgel a napjaikat. Ám ott, ahol a szülők nem tudnak a beiskolázás előtt álló gyermekeik segítségére lenni, ott bizony további hátrány éri ezeket a gyermekeket, ami az óvónőkre és a leendő tanítóikra is nagyon nagy terhet ró. Nehéz megértetni a szülőkkel, hogy az iskolába menetel előtt nagyon fontos szerepe van az óvodának, az ottani foglalkozásoknak, mindennapi tevékenységüknek. Nagyon sokszor látják, hogy az óvodás gyermeket otthon tartják akkor is, amikor egészséges, mert nagyon tartanak a betegségtől, és ezzel a félelemmel indokolnak minden óvodai távollétet.

Az egészségnevelés, a tájékoztatás, az információ átadás módszerével igyekeznek minden szülőt és családot segíteni a járványhelyzet adta nehézségek leküzdésében, a fertőzés terjedésének megelőzésében, és betegség esetén az otthoni betegellátással kapcsolatosan.

A pandémia lehetőségeit figyelembe véve próbálják a családokat segíteni az elmúlt év eseményei kapcsán. Fokozott figyelemmel követik valamennyi családjukat, a lezárások idején is folyamatosan rendelkezésükre álltak valamennyi online csatornán, sok esetben akár hétvégén is. Az előírásokat betartva fogadtak mindenkit a tanácsadóban, illetve elfogadták azt is, ha valaki online módon kérte az ellátás megvalósítását. Igyekeztek minden esetben rugalmasan eljárni. Az újszülötteket, a szülés előtt állókat, a fokozott gondozást igénylőket és a veszélyeztetett gyermekeket viszont otthonukban is látogatták a megelőzés szabályait betartva.

Kis létszámú foglalkozás keretében Babamasszázs tanfolyamot indítottak a Városi Könyvtárban. Eddig 4 csoport végzett, és az igényt tekintve várhatóan folyamatosan fogják biztosítani ezt a lehetőséget a továbbiakban is a kisbabás édesanyáknak.

Terveik között szerepel a Szülésre felkészítő foglalkozások visszavezetése is néhány héten belül. Tekintve, hogy ott nagyobb létszámmal dolgoznának, megvárják az indulással a járványhullám lecsengését. Biznak abban, hogy ezekkel a tevékenységekkel is egy kicsit ki tudják mozdítani a bezártságból a kismamákat és a családokat.

Valamennyi iskola és ifjúsági védőnő megfelelőnek és rendszeresnek jelezte a kapcsolattartást a gyermekvédelmi rendszerhez tartozó intézményekkel, és kollégákkal.

Az együttműködést a gyermekvédelemben dolgozó társintézményekkel tehát valamennyi védőnő továbbra is jónak és rugalmasnak ítéli. Az esetmegbeszélések során lehetőség van a vélemények egyeztetésére, mely hosszú távon segíti a családok közös gondozását, és munkánkat.

Kiskunhalasi Rendőrkapitányság

A bűnmegelőzési tevékenység helyzete, folyamatban levő programjai

Sajnos a pandémiás helyzetre való tekintettel a múlt év elejére tervezett programok közül OVI-ZSARU, DADA, ELLEN-SZER és IBT programokat nem folytathattuk az előre tervezettek szerint.

A nyári táborokban - Erzsébet tábor, családsegítő központ és szolgálat által szervezett tábor, BOKSZ-klub, önkormányzat által szervezett program – 7 alkalommal vettünk bűn- és balesetmegelőzési programokkal. Ezenkívül többször is bemutattuk a „Mentsétek meg Gordont” programot a részt vevő diákoknak.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a kábítószerrel kapcsolatos helyzetre, részt vettük szülői értekezleteken és fogadó órákon.

2021. szeptemberében, több, mint 1 hétig a NBT kisbuszával jártuk körbe a településeket, aktív résztvevői voltunk az Autómentes Napnak, ahol a „Házhoz megyünk” programot is megvalósítottuk.

Család-, és gyermekvédelem

A megváltozott helyzetre tekintettel, nem voltak közös akcióink a fogyasztóvédelem munkatársaival. Az iskolai ifjúságvédelmi koordinátorokkal és védőnői szolgálattal a személyes találkozások ritkultak, de telefonon, illetve elektronikus úton a kapcsolattartás rendszeres és folyamatos.

Az előző évekhez képest nem változtak jelentős mértékben a bűncselekmények jellemzői. A fiatalkorúak főleg vagyron elleni bűncselekményeket követnek el, ezen belül dominál a lopás. Több bűncselekmény elkövetésekor erőszakkal és zsarolással vesznek el a különböző tárgyakat a sértettektől. Az utóbbi időben a fiatalkorúak elsősorban mobiltelefonokat, elektromos eszközöket és készpénzt loptak.

Egyre erőszakosabbá válnak a bűnelkövetők, valamint új jelenségként figyelhető meg az, hogy már ismerőseiket és iskolatársaikat is meglopják. Némelyek gátlástalanul szerzik meg a javakat társaiktól, nem riadnak vissza a várható büntetéstől sem. Sajnos az internetes csatornákon keresztül egymást sértegetve, megbántják és fenyegetik egymást, sokszor nem oda illő fotókat készítenek és használják fel. Több esetben is előfordul az interneten a zaklatás, a bullying.

Sajnos új bűncselekményként jelent meg körükben a gyermekpornográfia.

A félévente megrendezésre kerülő Járási Egyeztető Fórumok a járványhelyzet miatt elmaradtak, személyes találkozókra ritkán került sor, de telefonon és elektronikus úton a feladatokat, problémákat megbeszéltük és megoldottuk.

A 2021-2022-es tanév elején az illetékességi területünkön található iskolákba az iskolarendőrökkel közösen elmentünk, ahol az igazgatókkal és az ifjúságvédelmi koordinátorokkal beszélgettünk az iskolai agresszió megelőzéséről, a napi gondokról.

Gyermek-, és ifjúságvédelmi programok végrehajtása

A járványhelyzetre tekintettel, júniustól, a nyári szünetben, valamint szeptemberben tudunk iskolai programokat végrehajtani, ezenkívül a nyári táborokban tartottunk előadásokat, kiemelt figyelmet fordítottunk a 112-es hívószám rendeltetésszerű használatára, visszaszorítva ezzel a felesleges hívásokat. Az állatok világnapjához kapcsolódva több óvodába, általános és középiskolába is elmentünk, hangsúlyozva a felelős állattartás fontosságát.

Áldozatvédelem

Az áldozattá válás szempontjából kiemelt kockázatú csoportokat – gyermek- és fiatalkorúak, időskorúak, nők, fogyatékossgal élők, egyedülállók, külföldiek, külterületen élők, hajléktalanok – minél szélesebb körben, rendszeresen tájékoztatjuk a rájuk leselkedő veszélyekről, a médián keresztül, szórólapok eljuttatásával, valamint a központilag biztosított plakátokon keresztül.

A múlt évben kiemelt figyelmet fordítottunk „a külterületi ingatlanokban, a magányos településekben, tanyákon és a csökkenő lakosságszámú, elnéptelenedő falvakban élő személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése, visszaszorítása, szubjektív biztonságérzetének javítása” valamint „az időskorúak védelmével kapcsolatos feladatok végrehajtására” tárgyú PROGRAMTERV-ben meghatározott feladatokra.

Sajnos a pandémiás helyzet miatt a személyes találkozások minimálisra csökkentek, de a szociális segítőhálózat, a falu- és tanyagondnokok, valamint a médiák közreműködésével célirányosan hívtuk fel a figyelmüket az őket tipikusan veszélyeztető bűncselekményekre és azok elkerülésének lehetőségeire. A bűnügyi portyákon, valamint a bolt ellenőrzések során munkatársaim szórólapot osztottak, ezenkívül a vásárokon és a piacokon különböző akciókban vettünk részt.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a cigány származású tanulók minél kevesebbet hiányozzanak az iskolából. Nem jellemző a sok hiányzó, hiszen a különböző oktatási intézményekben szociális segítőként cigány származású érettségizettek segítik a szociális

munkát.

Folyamatos a kapcsolattartás a Roma Nemzetiségi Önkormányzatokkal és a TKKM feladatterv alapján zajlik az együttműködés. Ezek azonban a járványhelyzet miatt jelentősen csökkentek, többnyire elektronikus és telefonos volt a kapcsolattartás.

Vagyonvédelem

A bűnügyi osztály a közrendvédelmi kollégákkal közösen elemzi a helyi vagyon elleni bűncselekményeket, a sajtóban ennek megfelelően próbálunk megelőző felhívásokat közreadni. Tájékoztatjuk a lakosságot a vagyon elleni bűncselekmények alakulásáról, felhívjuk a figyelmet az új típusú bűnelkövetési módszerekre, az azokkal szembeni védekezés lehetőségeire. Az ügyfél váróhelyiségben biztosítjuk a vagyonvédelmi tájékoztatók hozzáférhetőségét, valamint a rendezvényeken is biztosítunk szóróanyagot.

A többi szakterület bevonásával részt veszünk különböző fórumokon – kistérségi, lakossági, polgárőr – és rendezvényeken.

A korábban már felsorolt rendezvényeken kívül a tanyás és piacos akciók azok, amikor az időskorúakkal tudunk beszélgetni, és elmondani, hogy hogyan ne váljanak áldozattá. A sajtóközleményekben rendszeresen a bűncselekmények tájékoztatása kapcsán megelőzési tanácsokat is adunk. A diákok oktatása során az őket és családtagjaikat - főleg az időskorúak, egyedülállók, külterületen élők – fenyegető veszélyekre is nagy hangsúlyt fektetünk.

A témához kapcsolódó szóróanyagokat a rendezvényeken hozzáférhetővé tesszük, a megelőzési plakátok elhelyezésével pedig elég széles körben kaphatnak tájékoztatást az érintettek és veszélyeztetettek.

A múlt évben a személyes találkozások száma csökkent, ezért a szociális hálózat segítségével és bevonásával próbáltunk segítséget nyújtani

Kiberbiztonság

Februárban a Safer Internet Day” keretén belül csupán a szórólapok eljuttatásával tudtunk tájékoztatást adni, mert nem volt lehetőségünk a személyes jelenlétre.

Kommunikáció

Az írott és elektronikus sajtóval évek óta napi kapcsolatban vagyunk. A gyermek- és fiatalkori bűnözés, valamint az áldozattá válás megelőzése érdekében célirányosan hasznosítjuk az oktatási, közművelődési és sportintézmények, létesítmények által kínált lehetőséget, hogy a propaganda anyagainkat bemutathassuk. A kialakult helyzetre tekintettel a közoktatási intézményekbe minden estben eljuttatjuk az ELBÍR hírleveleket.

A Halas Hangja Rádióban kétheti rendszerességgel bűnmegelőzési tájékoztatásokat tartunk annak érdekében, hogy információkat eljuttassuk a célközönségnek.

Együttműködések, együttműködők, pályázat

Együttműködési megállapodás alapján a Roma Nemzetiségi Önkormányzatokkal, a polgárőr egyesületekkel, és a rendészeti képzést folytató KSZC Dékáni Árpád Technikummal működünk együtt. Szükség és igény szerint nyújtunk segítséget a különböző pályázatokban résztvevő intézménynek. A múlt évben 2 alkalommal vettünk részt pályaaorientációs napokon, de elektronikus úton is a rendelkezésünkre álló toborzási és a rendőrséget népszerűsítő anyagokat megküldtük az érintett középiskoláknak.

Integrált Jogvédelmi Szolgálat

Gyermekjogi képviselői feladataimat Bács-Kiskun megye területén látom el (Kecskemét és Tiszakécske járások kivételével). Illetékességem a gyermek lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez, illetve szakellátásban élő kiskorú esetén a gondozási helyéhez kötődik.

A 2021. évben a kapcsolattartás joga, az emberi méltósághoz való jog és a családban nevelkedéshez való jog vonatkozásában érkezett hozzám a legtöbb kérdés az illetékességi területemről, ezen jogokat illetően konzultáltunk a legtöbbet gyermekvédelmi szakemberekkel az alapellátás és a szakellátás területén egyaránt.

Gyermekjogi képviselői tevékenységem jelentős részét a tanácsadás és tájékoztatás, valamint az intézménylátogatás teszi ki, továbbá gyámhatósági tárgyalásokra és jelzőrendszeri értekezletekre járok.

A kiskunhalasi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársaival kiváló az együttműködésünk.